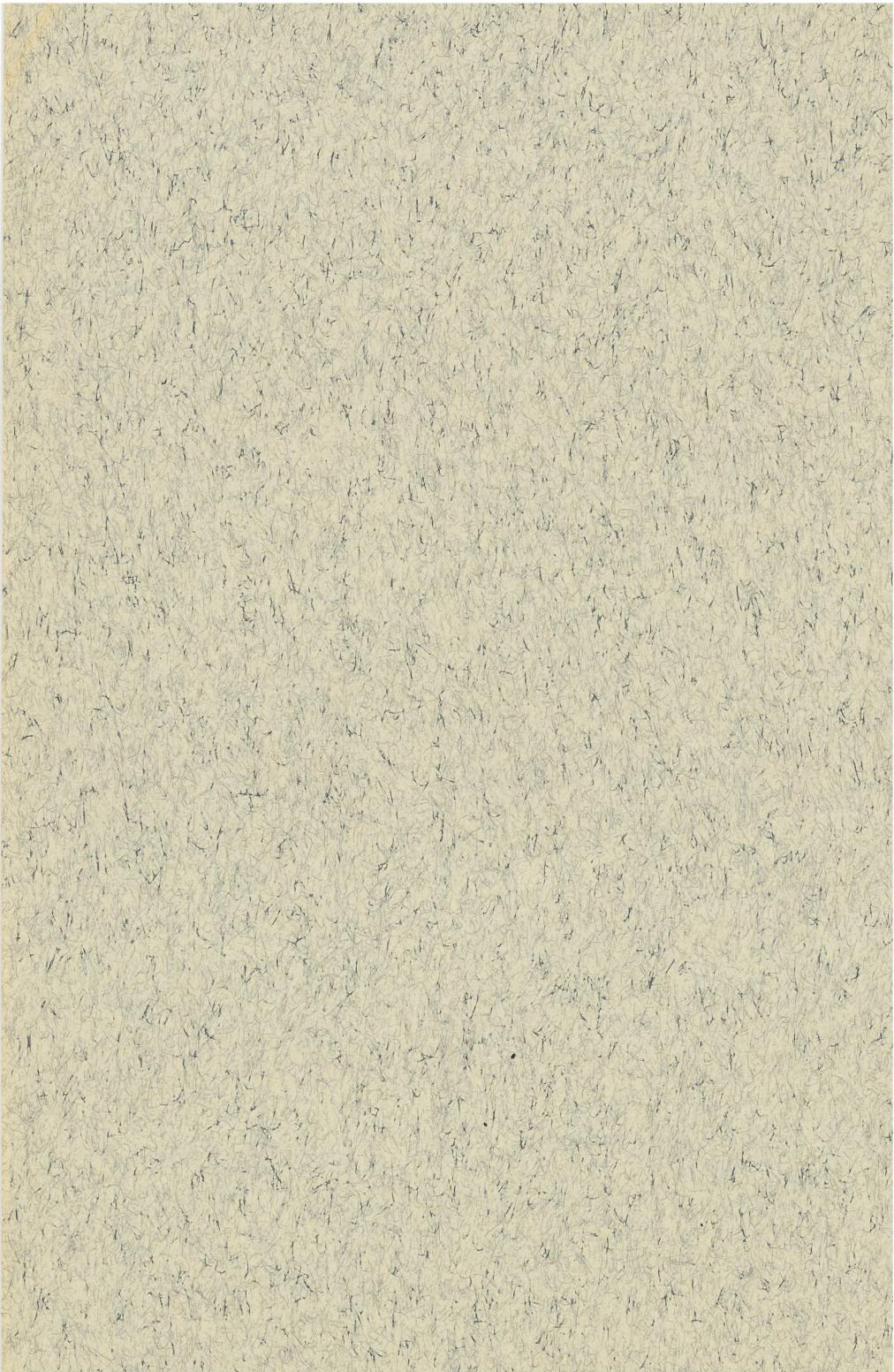


MEDLEMSSKRIFT NR. 14.

*Selskapet for
Grimstad Bys Vel.*



GRIMSTAD
LILLESAND-GRIMSTAD-POSTENS BOKTRYKKERI
1934



MEDLEMSSKRIFT NR. 14.

*Selskapet for
Grimstad Bys Vel.*



GRIMSTAD
LILLESAND-GRIMSTAD-POSTENS BOKTRYKKERI
1934

Redigert av H. Terland.

Årsberetning for 1933.

Medlemstall.

Selskapets medlemstall var ved årets utgang 95, hvorav 78 livsvarige og 17 årsbetalende.

Regnskapet.

A. Legat for Selskapet for Grimstad Bys Vel.

Inntekt:	Utgift:
Beholdning fra forr. år kr. 21793,14	Utbetalt Byselskapet $\frac{3}{4}$
Renter i 1933 " 1047,70	av rentene kr. 785,78
	Beholdning: Obligasjo-
	ner og Sparebank . " 22055,06
<hr/>	<hr/>
kr. 22840,84	kr. 22840,84
<hr/>	<hr/>

B. Grimstad Øl- og Vinsamlags legat.

Beholdning fra forr. år. kr. 13418,55	Utbetalt Byselskapet $\frac{3}{4}$
Renter i 1933 " 655,85	av rentene kr. 491,89
	Beholdning: Obligasjo-
	ner og Sparebank . " 13582,51
<hr/>	<hr/>
kr. 14074,40	kr. 14074,40
<hr/>	<hr/>

C. Skibsreder O. R. Førøids Legat til Grimstad Bys Vel.

Beholdning fra forr. år kr. 51750,00 Renter i 1933 . . . " 2302,52 <hr/> <div style="text-align: right;">kr. 54052,00</div> <hr/>	Utbetalt Byselskapet . kr. 2291,01 1/2 % avgift til Stats- kassen 1933 . . . " 11,51 Beholdning: Obligasjo- ner og Sparebank . . . " 51750,00 <hr/> <div style="text-align: right;">kr. 54052,52</div> <hr/>
---	---

Disse 3 legater har til regnskapsfører byens kemner og er undergitt Kirkedepartementets kontroll og revisjon.

D. Selskapets alm. fond.

Beholdning fra forr. år kr. 899,61 Medlemskontingent . . . " 48,00 Innbetalte legatrenter: a. Legat for Selskapet for Grimstad Bys Vel . . . kr. 779,45 b. Grimstad Øl- og Vin- samlags Legat . . . " 488,16 c. Førøids Legat . . . " 2301,07 <hr/> <div style="text-align: right;">" 3568,68</div> Bidrag til fondet . . . " 200,00 Renter i Grimstads Spa- rebank " 23,66 <hr/> <div style="text-align: right;">kr 4739,95</div> <hr/>	Utbetalte bidrag: a. Til dek- ning av eiendoms- kjøpene kr. 1000,00 b. Grimstad komm. Treplant- nings- komité . . . " 2368,68 c. Bidrag til arbeids- fondet . . . " 200,00 <hr/> <div style="text-align: right;">kr. 3568,68</div> Utlegg for Treplant- ningskomitéen . . . " 203,85 Kart og tinglysning av skjøte på Varden . . . " 220,50 Diverse: Annonser, por- to etc. " 56,20 Beholdning: Inntænde i Grimstads Spa- rebank " 690,72 <hr/> <div style="text-align: right;">kr. 4739,95</div> <hr/>
---	---

E. Avsatte midler.

Gjenstående beholdning til medlemsskrifter	kr 228,44
--	-----------

F. Skjærgårdseiendommene, Vestre Varden og Binabben,
(Heri inngått M. Fuhrs Legat, Naturparkfondet,
Tannes Gave og Kr. Helmers gaver.)

Beholdning fra forr år:		Restitusjon av Tannes	
a. Skjærgårdseiendom-		Gave	kr. 2177,63
mene	kr. 7000,00	Tilbakebetalt lån av Na-	
b. Vestre		turparkfondet	" 1525,87
Varden	5500,00	Avdrag på bankgjelden	" 1000,00
c. Innest. i		Diskonto	" 188,35
Gr Spa-		Kommuneskatt til Fjære	" 50,25
rebank	143,97	Gårdsskatt	" 6,60
	kr. 12648,97	Utbetalt til kjøp av Bi-	
Norsk Sprængstofindu-		nabben	" 6475,00
stris grunnleie	" 60,00	Beholdning:	
Refusjon av assurance-		a. Skjær-	
premie	" 12,00	gårds-	
Bankrenter i 1933	" 7,18	eiendom-	
Lån i Grimstads Spare-		mene	kr. 7000,00
bank	5500,00	b. Vestre	
Legatrenter til dekning		Varden	" 5500,00
av eiendomskjøp	1000,00	c. Innest. i	
Naturparkfondet	3064,14	Gr.stads	
Tannes Gave	2216,15	Spare-	
		bank	" 584,74
			" 13084,74
			kr. 24508,44
	kr. 24508,44		

Regnskapene fremlegges i revidert stand til generalforsamlingens decharge.

Virksomheten.

Sommeren 1933 blev ved lektor H. Terland utgitt medlemsskrift nr. 13, som er sendt medlemmene og utlagt til salg hos byens bokhandlere.

Efterat det på generalforsamlingen den 8de juni var vedtatt å gå til kjøp av Voss' Arvingers Eiendom i fellesskap med Naturpark- og Idrettsplasskomitéen, blev i oktober påny optatt forhandlinger om kjøpet av eiendommen.

23de oktober gikk Selskapets styre sammen med komitéen op grensene for den projekterte idrettsplass. Derefter blev kjøpesummen for den del av eiendommen

som er overdratt Selskapet for Grimstad Bys Vel, fastsatt til kr. 6700, heri innbefattet en rente- og avdragsfri pantobligasjon stor kr. 1500, uopsigelig i 5 år, eller istedetfor denne efter avtale med Voss' Arvinger utbetaling av beløpet med fradrag av 5 års rente, kr. 225.

Formannen og næstformannen bemyndigedes til i Grimstads Sparebank å opta det fornødne lån, som forutsettes tilbakebetalt med et avdrag av kr. 1000 pr. år, utredet av legatrentene. Efter kjøpet av Vestre Varden og Binabben er Selskapets bankgjeld kr. 4500, likesom Naturparkfondet, kr. 3064,14, og Tannes Gave, kr. 2216,15 er medgått.

Likeledes er Fuhrs legat disponert til de tidligere kjøp av skjærgårdseiendommene og Vestre Varden.

Egne årsberetninger og regnskaper er innsendt av Treplantningskomitéen og Bymuseet med andragende fra Treplantningskomitéen om bidrag for 1934.

Likeledes har Naturpark- og Idrettsplasskomitéen samtidig med skjøtet på Binabben oversendt regnskap og følgeskrivelser.

Grimstad 14. mars 1934.

<i>M. Fuhr.</i>	<i>H. Terland.</i>	<i>K. Dyvik.</i>
<i>N. K. Stokkan.</i>	<i>Lars Gundersen.</i>	<i>H. Gundersen.</i>
<i>J. C. Jørgensen.</i>	<i>K. M. Bie.</i>	<i>P. B. Einersen.</i>

Grimstad kommunale Treplantningskomité.

Årsberetning for 1933.

Det vesentligste arbeide har vært istandsettelse og vedlikehold av de gamle anlegg. Dette arbeide blir mer mer omfattende for hvert år.

Der er også i år foretatt forskjellige forandringer og utbedringer på Kirkeheia. Partiet rundt gravkammeret er omlagt, planert og tilsådd. Steinpartiet ved fotograf Myhrslo er utvidet og delvis omlagt. På sydsiden av Kirkeheia er anlagt to nye steinpartier.

Partiet mellom steinbedene vil bli gjort helt ferdig til våren. Her skal settes op en lav mur og en trapp inn til sitteplassen.

I vår blev anlagt en ny blomsterrabatt foran Jacob Tellefsens hus, som blev tilplantet med phlox og pioner.

En del skjemmende stein er skutt bort i skråningen foran furuplantningen på sydsiden av Kirkeheia.

Plenen ved Jørgen Tellefsens hage er blitt omlagt og tilsådd. Langs gjerdet er plantet en hekk av småbladet lind. Det gamle buskparti som stod ved siden av, er tatt helt bort. Her vil nu bli en større sammenhengende gressflate.

Den østre kirkebakke blev ivår planert og tilsådd med nøisomme gressarter. Plenen holdt sig godt tross den langvarige tørke. På muren nede ved Arendalsveien blev plantet hekk av alperips.

Plenen rundt bassenget og på Christen Groos' Plass blev i høst ompadd og gjødslet og rensset for rotgress. Dessuten blev der ompadd noen mindre plener på Kirkeheia.

Midtbedet i plenen på den gamle kirkegård var i år beplantet med knollbegonia og nemesia.

På Christen Groos' Plass er staudene ombyttet med roser for å få mere ensartet plantning i plenen. Steinpartiet i Ibsenhagen er tatt bort og erstattet med gressplen.

Foran Gravkapellet er anlagt ny gressplen og på høire side av veien blev plantet hekk av Ligustrum ovalifolium. Forøvrig er der rundt omkring i anleggene plantet inn en del nye stauder og forskjellige prydbusker.

Lindetrærne på Lillesandsveien og Oplandsveien er

opstammet, og allétrærne i byen er blitt beskåret. Der er også i år plantet inn en del nye lindetrær i alléen på Arendalsveien. Det er denne gang plantet eldre trær, som det ikke er så lett å få ødelagt.

Komitéen lot ivær trykke og opsette plakat med innskrifning til det store gravkammer på Kirkeheia.

Det varme, drivende vær skaffet ekstraarbeide med vanning av anleggene utover sommeren. En ny kran blev innsatt ved østre kirkebakke for å kunne rekke å vanne partiet rundt kirken.

De anlegg som henhører under Treplantningskomitéen er søkt holdt i god stand.

Der spores en øket interesse fra publikums side for Treplantningskomitéens arbeide. Anleggene har også i år vært skånet for ødeleggelse av noen betydning.

I Grimstad kommunale Treplantningskomité,

28. februar 1934.

Ch. O. Tønnevold. R. Halvik. K. Dyvik.

Arbeidsprogram for 1934.

1. Tilså plenen rundt bassenget og på Christen Groos' plass og noen mindre plener på Kirkeheia som blev opspadd i høst.
2. Opsette en lav mur og en steintrapp foran sitteplassen på sydsiden av Kirkeheia.
3. Skifte inn nye vannrør i ledningen som går fra bassenget til Arendalsveien, da der er opstått lekkasje i rørene.
4. Fortsette med å omlegge gamle gressplener på Kirkeheia.
5. Omlegge stauderabatten ved Jørgen Tellefsens hage og fylle ny jord i rabatten.
6. Planere gruspartiet ved kanonene og opsette en lav trebalustrade på østsiden av saluttplassen på Kirkeheia. Midt på grusplassen anlegges rosenbed med kant av *Cerastium*.
7. Opsette ny drikkefontene på Kirkeheia.
8. Beskjære og stamme op allétrærne.
9. Foreta utstikning og påbegynne oparbeidelse av vei til Binabben.
10. Legge heller i plenen på Christen Groos' plass, hvor ankeret er plasert og anskaffe kjetting til ankeret.³
11. Fjerne ståltrådgjerdet foran kanonene på Kirkeheia.
12. Søke å skaffe jord og forberede plass til plantning av poppelallé langs veien som fører til badet.
13. Påfylle jord og planere triangelen ved fru Stads hus på Arendalsveien, hvis det kan skaffes billig jord til arbeidet.
14. Foreta oprydningssarbeide på Vareheia.
15. Efterse og vedlikeholde anleggene.
16. Plante allé langs Markveien på den side som vender mot murgården.
17. Tilkjøpe jord og anlegge et mindre prydanlegg ved inngangen til badet.

I Grimstad kommunale Treplantningskomité

28. februar 1934.

Gh. O. Tønnevold.

R. Aalvik.

K. Dyvik.

Ibsenmuséet og Grimstad Bymuseum.

Årsberetning for 1933.

Museene har vært åpne for besøk til samme tider som de foregående år: 1. juni 30. september fra kl. 11 —13, søndager 12—14 mot 25 pr. person. Forøvrig er der adgang nårsomhelst mot 50 øre; mange besøkende, især fra Østlandet, kommer i automobiler om eftermiddagen.

Det almindelige daglige besøk av inn- og utlendinger har vært omtrent som før, 1030, dessuten 90 elever med lærere fra skoler i fylket. Besøkene i anledning av de siden 1931 igangsatte selskapsreiser hadde i forløpne sommer en veldig økning — fra 350 i 1932 til 1470 ifjor — forskjellige partier, vesentlig tyske og engelske, men også mange franske, spanske, italienske og amerikanske. For hvert av disse besøk, som for det meste skjer utenfor åpningstiden og medfører særlige foranstaltninger, erlegges av arrangørene 10 kr. til museet og betjeningen.

Ibsenhuset har vært så heldig å få erhvervet et av de små oljemalerier som Ibsen utførte her under sin disippeltid hos apoteker Reimann. Det forestiller Kristus og Engelen i Gethsemane, malt på en blikkplate 24×35 cm. Det har tilhørt en sønnesønnssønn av apoteker Reimann, bosittende i Landskrøna, Sverige. På baksiden av platen har apotekerens sønn, J. A. Reimann, som var bokholder ved Statsbanene, skrevet følgende bevidnelse:

„Nærværende Maleri er malt af
Henrik Ibsen omkring Aar 1845 i
den Tid han var Apothekerlærling
hos min Fader Jens Aarup Reimann
i Grimstad.

Christiania, 30. Juli 1908.

J. A. Reimann.“

På grunn av mindre pengebidrag og innskrenket plass har Bymuseet heller ikke ifjor gjort noen innkjøp av gjenstander. Det har derimot mottatt en del gaver, hvoriblandt skibsbilleder efter den i året avdøde skibsmegler Gerh. Smith Petersen samt noen redskaper ved

skibsreparasjoner fra den i 1932 avdøde formann i museet, J. A. Gundersens kontor.

Museenes kapital utgjorde ved årets utgang kroner 20187.00, hvorav ca. kr. 18000.00 utgjør fondet til nybygning. Der er dessuten særskilt „Fondet til innkjøp av Ibsenminner“, kr. 3388.00.

Kommunens bidrag utgjorde kr. 300.00. I entrépen-ger innkomm kr. 342.00, som deles likt mellom museenes regnskap og Ibsenfondet. Ved salg av tollkasserer Dues bok om Ibsen i Grimstad samt av prospektkort av Ibsen-museet er dessuten inkommet kr. 53.00, som tilfaller det nevnte fond.

Haldan Gundersen. *H. Verland.*

Naturpark- og Idrettsplasskomitéens følgeskrivelse.

Selskapet for Grimstad Bys Vel,

Grimstad.

Naturpark- og Idrettsplasskomitéen har herved den ære å oversende Skjøte fra F. G. Voss' Arvinger dat. ^{30/11} 1933 til Selskapet for Grimstad Bys Vel for kr. 12500.00 over det av gr.nr. 14, br.nr. 1, Bie ytre i Fjære, som er beliggende mellom Arendalsveien og Vikkilen, og over det areal av samme eiendom som er beliggende innen byens grenser samt over parcellen mellom Voss' Bakke, Arendalsveien og Stads eiendom, til hvilket kjøp Selskapet for Grimstad Bys Vel har bidradd med kr. 6700.00.

Naturpark- og Idrettsplasskomitéen vil uttale håpet om at Selskapet for Grimstad Bys Vel vil beholde det til park innkjøpte areal mest mulig i sin nuværende skikkelse. Hvis noe skal selges, mener vår komite at det kun bør være den del som ligger nedenfor veien til Sand Bygdemølle, og ellers kun til arrondering av grensene mot de tilstøtende naboer.

Vår forutsetning har vært at arealet bør henligge som naturpark, således at der kun oparbeides gangstier og hvileplasser, idet vi antar at de kommende slekter vil sette mest pris på å ha parken liggende som et talende vidnesbyrd om hvordan forholdene har vært i eldre tider, så å si midt inne i byen.

Sluttregnskapet vedlegges. Det vil derav sees at vi har eslet det lille beløp som blev igjen som en liten startkapital til oparbeidelse av idrettsplassen.

Grimstad, den 27. februar 1934.

Naturpark- og Idrettsplasskomitéen.

*G. E. Gundersen. R. Aalvik. Carsten S. Due.
Alfred Andersson. Peder A. Grøslø. Th. Steen Gundersen.
J. Heinecke. Anon Fillingtveit.*

Tolvte årsmøte 22. mars 1934.

Selskapets ordinære generalforsamling holdtes på Bytingsalen torsdag 22. mars under ledelse av formannen, brukseier M. Fuhr, som ønsket de fremmøtte 19 medlemmer velkommen.

Selskapets årsberetning og regnskap for 1933 oplettes og blev enstemmig godkjent.

Derefter oplettes årsberetninger fra Ibsenhuset med Bymuseet og fra Treplantningskomitéen, likeledes de skrivelser hvormed Naturpark- og Idrettsplasskomitéen har oversendt skjøtet på Binabbområdet.

Formannen rettet en hjertelig takk til Ibsenhusets styre og Treplantningskomitéen for deres utmerkede arbeide, likeledes til Naturpark- og Idrettsplasskomitéen for dens iherdige arbeide, som har skaffet Selskapet for Grimstad Bys Vel et billig kjøp av det store Binabbområde.

Styrets forslag til anvendelse av legatrentene blev vedtatt: Kr. 1000.00 til dekning av eiendomskjøpene, kr. 200.00 overført til arbeidsfondet og de resterende midler, ca. kr. 2300.00, overlatt til Treplantningskomitéen.

G. E. Gundersen forespurte om muligheten for å oparbeide en bade plass på Marivoll. Formannen lovet at styret skulde ha sin oppmerksomhet henvendt herpå; for en tid fremover var imidlertid Selskapets midler lagt sterkt beslag på.

Ved skriftlig valg gjenvalgtes M. Fuhr til formann med 12 stemmer, til medlemmer av styret N. K. Stokkan og H. Terland med 17, K. Dyvik med 14 og P. B. Eiuersenu med 12 st. Til varamenn valgtes H. Rosenkilde med 15, R. Aalvik med 13 og Karl Grefstad med 11 st.

Ved akklamasjon gjenvalgtes G. E. Gundersen og Nic. Thomassen til revisorer.

Endelig valgtes som medlem av Idrettsplassens styre R. Aalvik med 10 st. Dernæst hadde K. Dyvik 7 stemmer, og valgtes ved akklamasjon til varamann.

Styret bemyndigedes til å opnevne et medlem av byens bygningsråd, som også skal fungere som byens skjønnhetsråd.

I påfølgende styremøte gjenvalgtes H. Terland til næstformann, sekretær, kasserer og redaktør av medlemskriftet.

Minner fra Grimstadårene.

1885—1895.

Av

Elise Wellhaver Gunnerson.

*Du lille by ved det store hav
en takk for alt hvad du mig gav,
takk for de dyre minner.
Ennu der rekkes mig en hånd,
ennu jeg føler der er bånd
som mig til Grimstad binder.
Min mann som menighetens prest
gikk til sin gjerning som til fest,
stod som en vakt på skansen.
Min lille sønn sin grav der fant,
min eldste ved sitt virke bandt
en blomst i minnekransen.*

Grimstadfolk fra 80-årene tror jeg minnes Jappa. For mig står han som hørende med i bybilledet. Første gang jeg så ham var en søndagsaften på høstkanten. Det var det første år vi var i Grimstad. Han kom inn i kjøkkenet og bad om å få tale med fru. Mine piker var fra Oslo og kjente ham ikke. Jeg forstod at det ikke var en almindelig visitt og gikk for å se om jeg skulde kjenne ham. Det gjorde jeg ikke. Han så ut som noget mellom en herremann og en stodder. Kanskje nærmere det siste. Han hilste høflig og sa at han i lengere tid hadde vært borte fra Grimstad og først nu fikk høre at her var kommet nye prestefolk til byen. Laften kom han for å hilse på dem; især var det fru. Han vilde treffe. Pikene syntes det var en underlig visitt så sent på aftenen, og ganske edru var han ikke. Det lot nu jeg som jeg ikke la merke til.

Jeg hadde lyst til å se litt mere på ham og få anledning til å tale med ham. At han ikke var en almindelig stodder, så jeg straks.

„Kanskje De kunde ha lyst på litt aftensmat“, sa

jeg. „Mange takk, jeg har ikke spist tilkvelds”, svarte han. Meget fortalte han om sine reiser både hit og dit. Sjømann hadde han vært, nu var han nærmest ingenting. Han tok det arbeide han kunde få, og levet som det kunde falle sig.

Han spiste, takket, og da han gikk, sa han at han måtte få lov å komme innom nu og da.

Det var et lyst humør. Han nynnet og sang, han trallet og lo, især når han ikke var helt edru. En gammel løe i Grooseskogen var hans sommerbolig. Bekvemmelighetene var ikke store, men hans fordringer var det heller ikke.

Hvor han opholdt sig om vinteren, husker jeg ikke. Han levet av litt sjau på bryggen og hvor han ellers kunde få en jobb.

Den store, sterke mann var mørkredd. Var han drukken, var han også redd for å møte politi. Det risikerte han nu visst sjelden. Den politistyrke byen i den tid rådet over hadde neppe sin vei utover til Groos, men en ond samvittighet gjør utrygg. Da hendte det at han søkte hjelp i murgården. Helst vilde han at han „far sjøl” skulde følge ham; store Bua gikk an, men lille Bua, nei, da ristet han på hodet.

En dag kom han og måtte treffe fruen. Den ene hånd var tullet inn i en fille, blodig var den. Han hadde revet sig på en spikerkasse han skulde lempe iland fra båten. Hånden så stygg ut, og jeg bad ham gå til doktor Elefsen med den. „Da får nok frua gå med, ellers slepp han mig ikke inn“. Jeg fulgte ham. Doktoren sa hånden måtte holdes ren og tilsees hver dag. „Brennevin må nok Jappa la være. Kom så igjen imorgen”. Jeg tok ham med hjem i murgården, laget et improvisert leie til ham i strykestuen. Den neste morgen bragte piken frokost inn til ham. „Frua skal komme med maten, ellers vil jeg ikke ha den”, sa han. Men en stund efter var maten spist, og ikke lenge efter var Jappa forsvunnet. Til doktoren gikk han med hånden. „Dere er jo husdokter hos presten, — tenker dere tar mig med på kjøpet“.

Alle kjente Jappa i de dage, han hørte med i bybilledet. Godmodig og glad, så tilværelsen fra den lyse side. Ikke mange er tilfreds med så lite.

Var Jappa av de lystige, så var Segergreen av de mismødige. Det var en svenske som var drevet iland i Grimstad. Noen sa at han var en prestesønn som var kommet på kant med sine og var reist fra sitt hjem, andre sa at han nok hadde sine ahner høiere oppe. Det het sig at han var sønn av en utarmet adelsmann. Svensk var han, ualmindelig høi og ulenkelig. Så forkommen ut, men holdt på sin verdighet. Jeg spurte ham engang hvor i Sverige han hadde sitt hjem og hvorfor han hadde slått sig ned i Grimstad. „Det skal fru'n ikke fråga om, det svarer jag ikke på“. Jeg følte mig skamfull over min påtrengenhets. Det kom jo ikke mig ved, han hadde ikke spurt mig om mine forhold.

Fattig var han, og usselt hadde han det. De år vi hadde suppekjøkken var Segergreen en fast kunde. Det spann han kom med for å få maten i, var uappetittlig i høi grad. En dag var det især ille, og den dame som var med og utdelte maten, nektet å fylle kjøttsuppe i hans spann. „Det er vel inte fru'n som skal eta maten, det skal jag, og jag er fornøid“. Jeg bad ham da om å gå i murgården og få spannet vasket. Han følte sig krenket, men den gode varme mat fristet. Han kom tilbake og fikk sin porsjon. Dagen efter gikk jeg ut for å se hvorledes han hadde det. I et lite takkammer på Bi-odden hadde han funnet et asyl. Det undret mig ikke at hans spann ikke var rent. De bekvemmeligheter og redskaper han disponerte over, var så mangelfulle at hans krav til renslighet måtte være små. Jeg tror nok forsorgsvesenet senere tok sig av ham. Der var dog noget over ham som tydet på at hans vugge hadde stått på et bonet gulv. Litt selvfølelse har vi alle, hvordan våre forhold enn er, lov til å beholde. Han hadde vel sin stolthet, som selv ikke nød og armod fikk bukt med.

* * *

Der var i Grimstad en eldre kvinne som man kalte „gale madam Andersen“. Gal var hun ikke, sinnsforvirret eller sinnssvak kunde man vel si. Hun led av „vrangforestilling“. På Ruffen hadde hun sitt hjem. Sin runde gikk hun ut over Grooseveien frem og tilbake flere ganger om dagen. Alltid i sort kjole, sort kåpe, sort bredbremmet hatt, som hun trakk langt nedover ansiktet.

Alltid med opslått paraply i den ene hånd og stokk i den annen. I regn og sol, vinter og sommer uten forskjell. Det var en ensom sjel, talte ikke til nogen, men var der en eller annen som henvendte no'en ord til henne svarte hun alltid vennlig og høflig, og så med de store brune øine, som om hun leste i menneskers sjel. Der er enkelte som har en sjettede sans. En av dem var hun. Det som ikke var å se, så hun.

En dag savnet Bangs pike den ene ko på den tid kjørene kom hjem for å melkes. Natros var ikke med. Piken skulde gå for å se efter koen. Så kom madam Andersen på sin runde fra Ruffen. Mere for å si noget enn for å vente nogen beskjed hos henne spurte piken: „Kan De si mig hvor Natros har tatt veien?“ „Jo, min pike, Natros ligger ved den store birken i Grooseskogen og tygger drøv“. Det var som hun sa, der lå Natros da hun kom.

En søndag mellem 1—2 kom hun til mig i murgården. „Jeg vil bare si fru en at en av sønnene Deres er falt i sjøen, han skulde gå fra en skute ned i båten, så trådte han feil; om han kom op så jeg ikke“. Da hun sa at hun kom fra Ruffen, aktet jeg ikke på det, ti derfra ser man ikke sjøen. Men en stund efter kom gutten dryppende våt. Det var som hun sa, han var falt i sjøen. Hun var synsk, som man sier.

I sine yngre år hadde hun gjennomgått meget. Flere barn var døde som små, men hun trodde ikke de var var døde. Det var onde mennesker som hadde tatt dem og gjemt dem, så hun ikke kunde finne dem. Under vedstablene i murgården trodde hun de lå, hun hørte dem jamre sig og rope på mor. Det nyttet ikke å prøve å tale henne tilrette. „Aa nei, De kan nok ikke hjelpe mig, det kan ingen“. Det var en edel sjel, som vilde alle vel. De mørke øine, som så likesom inn i en annen verden enn den vi kjenner, kan jeg ikke glemme. Hun bad om hjelp uten ord, det var som hun takket for det hun ikke fikk. Hun søkte efter det hun ikke fant. Aldri så jeg nogen på no'en måte søkte å gjøre henne fortred. Det var noget vemodig over henne som krevet respekt. Hun var en martyr, som bar sitt martyrium med tålmodighet.

* * *

Det kan nok være at jeg kan ta feil i ett eller annet

når jeg har skrevet om disse mennesker fra den gamle tid i Grimstad, men jeg tror det er uten betydning. Selve personene har levet i de år jeg var der og både før og etter min tid. For mig står de som endel av mine erindringer fra byen.

I ethvert menneske bor der noe godt. Det gjelder å røre ved den rette streng. De som lever på livets skyggeside, har også rett til å komme ut i solen.

I det brev fru Welhaven Gunnerson sender redaktøren sammen med artikkelen, skriver hun:

Vedlagt manuskript til nogen Grimstadminner. Kan De benytte dem, vil det glede mig.

Det forekommer mig som om jeg i de artikler jeg har skrevet, for meget har holdt mig på lyssiden og skrevet om dem som sammen med mig stod „ute i solen“ og glemt dem på skyggesiden. Min stilling og min natur bragte mig ofte i berøring med de minste i samfundet, med dem som levet sitt liv i skyggen.

Med mine passerte 83 år burde jeg vel helst la pennen tie og strikkepinnene føre ordet. Men når man blir gammel, synes den tid som svant nærmere enn nutiden.

Grimstad gjemmer så mange minner for mig at jeg ofte spør mig selv om det bare var 10 år jeg levet der.

Bark „Polykarp“ av Grimstad.

In memoriam.

„Bark „Polykarp“ av Porsgrund
er senket av u-båt på reise fra Eng-
land til Norge med kull.“
(Dagspressen omkring 18. april 1917.)

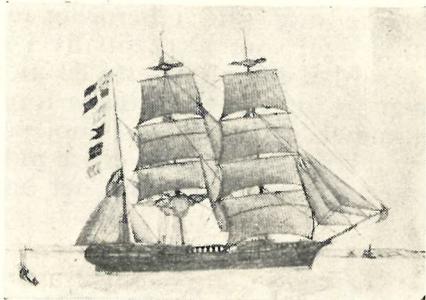
Der gikk et sjokk gjennom mig, da jeg i sin tid for første gang leste disse linjer. Jeg måtte lese dem om igjen, før jeg riktig kunde tro at „Polykarp lå på havets bund. —

Den var bygget for J. Børresen på hans verft i Hegdekjær i 1880. Her hørte den også hjemme da forfatteren av disse linjer gjorde sin første tur til sjøs som dens dekksgutt i 1888.

„Polykarp“ var som så mange andre Grimstadskibe fra den tid bygget efter bergensk grunntegning — Dekketyperen — med dimensjoner: lengde ca. 140, bredde 32 og dybde i rummet midtskibs 17 fot engelsk.

For de mere fullbyggede fartoier ga disse mål (med tilhørende tverrsnitt) en brutto tonnasje på 550 a 600 tonns register. Men „Polykarp“ måtte på grunn av sine fine linjer, særlig sitt smarte løp undervanns midtskibs og akterover, nøie sig med litt over de 500.

Den var en seiler av første rang, særlig når den var lastet på riktig trim. I så henseende stillet den store fordringer. Men hadde den til gjengjeld fått det „som den vilde ha det“, gjorde den gladelig sine gode 11 mil bidevind og 13 for slør.



Men der var én hake ved den. Tømmermennene derhenne i Hegdekjær hadde slurvet med baugen. Hverken stevnbøining eller baugfall på „Polykarp“ var så pent som f. eks. på „Hasselnødder“, „Ruth“, Løvehjerte“, „Kornmo“, „Decima“ eller de andre vakre seilskibe fra den tids Grimstad. Til gjengjeld hadde „Polykarp“ et akterskip med formfullendte linjer. Når man i dens yngre dage så den i „kirkepuss“ — slik fra en 3—4 streker aktenfor tvers — fikk man sig et skjønnhetsintrykk som ikke så lett blev glempt.

Alle de som har fart med „Polykarp“ fra dens Grimstادتid gjemmer sikkerlig på festlige minner: — erindringer om frisk seilas og dyktig sjømannsskap.

Jeg skal søke å beskrive et par av dem.

* * *

„Polykarp“ var opprinnelig bygget for korntreden mellom Nordamerika og Frankrike. Senere kom den i fart på La Plata-statene, Australien, Stillehavssøene rundt Cap Horn til Europa. På en slik jordomseiling var det at jeg gjorde min første reis til sjøs som dekksgutt på tur fra Sundsvall via Hesnes med planker og bord til Hobart, Tasmania, august—november 1888.

*

Det var på dagvaktan engang i oktober — etsteds sydvest for Cap Gode Håp. „Polykarp“ lå bidevind og godt fullt for styrbords halser, kurs omkring sydost med bramseil i topp. Jeg hadde rortørn. Der var ikke sett andre fartøier på mange dager. Synet av en svær fullrigger på læ låring var derfor en begivenhet som bragte stans i spylingen mellom kl. 6 og 7 formiddag.

Kaptein Jens Olsen, Hesnes — eller „skipperen“ som vi kalte ham — kom på dekk ved 7-tiden og mønstret straks seileren i kikkerten. „Et engelsk jernskib, fullrigger, med dobbelte bramseil på alle 3 toppene“, hørte jeg ham si til styrmannen.

„Nå må du hold' a pent, gutt“, var den opstrammer jeg fikk. Og den virket. Som ivrig båtseiler fra guttedagene hadde jeg med spendt interesse fulgt hver „kapseilas“ vi hadde hatt i Nordsjøen, den britiske kanal,

gjennom Portugiseren, Nordostpassaten, Sydvestmonsunen og Sydostpassaten. Hittil hadde vi strøket forbi alt undtagen en engelsk jernbark, der et sted i Portugiseren hadde vist oss sitt akterspeil, — og det tiltross for at „Thomas“ var blitt kommandert til roret.

Thomas Nilsen, Landvik var eldste matros ombord. Han hadde begynt som dekksgutt med „Polykarp“ da den gikk ut som ny, og var nu forlengst avancert til matros. Han kjente alle fartøiets nykker, — hvorledes den vilde ha det for bidevind, slør eller lens. Derfor blev han alltid satt til rors når det riktig knep i sjøen — eller når „Polykarp“ skulde inn eller ut fra havn.

En gang var han riktignok blitt jaget fra sin tillitspost. Han var liten av vekst, og losen som forrige gang ekspederte „Polykarp“ inn til London, hadde kategorisk forlangt „a big man to the wheel“, og Thomas hadde til sin store ergrelse måttet la sig løse av ved tømmermann Johan fra Drammen.

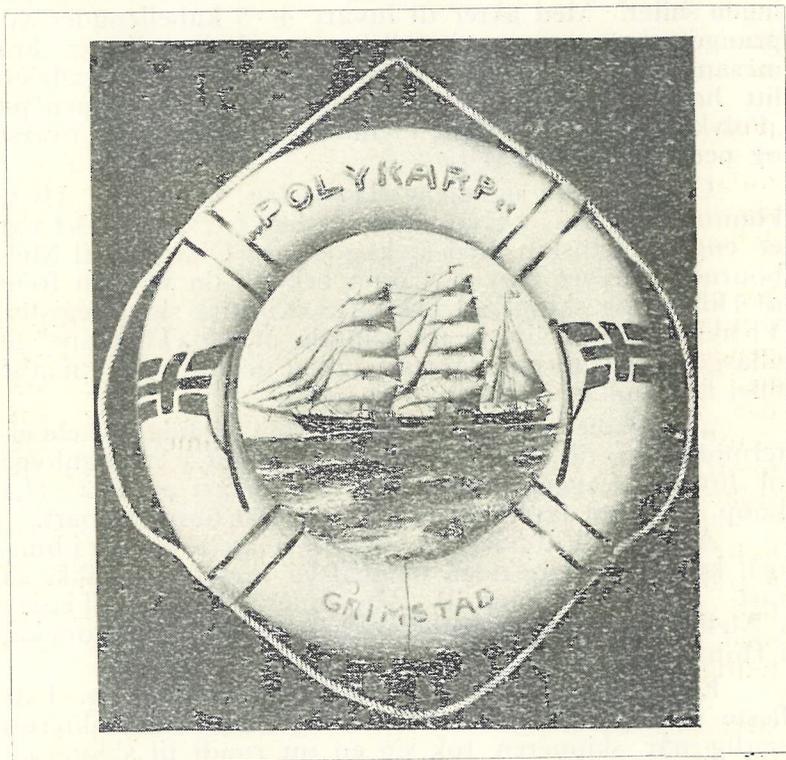
Thomas hadde lært mig nogen av sine knep — og jeg gjorde nu mitt beste for å praktisere dem. „Luv akterbraser“, klang det henover dekket. Vakten kom springende op på halvdekket til luvart, mens styrmannen gikk ned i læ, stakk ut litt på brasene — for sammen med den øvrige vakt å hale gjennom slakken til luvart. Senere måtte fortopp gjennemgå den samme behandling, hvorpå staggseil fra for til akter blev gjenstand for finstilling.

Der blev slått 6 glass. Fra kabysen stod røiken livlig til værs, og ut fra ruffen kom styrbordsvakten for å trekke frisk morgenluft før de tok til sig av den vanlige „kaffe og knall“. Jeg så skipperen veksle et par ord med Thomas. „Aha“ — tenkte jeg, „vi skal se å holde fullriggeren der akter den er“.

Ved loggingen efter 6 glass hadde „Polykarp“ prestert 10,5 knop, men vinden kunde friske adskillig ennu før de læ røstjern behøvet å subbe nevneverdig vann med sig.

Min rortørn var slutt kl. 7 $\frac{1}{2}$ fmd. Skipperen var da gått ned til frokost, og styrmannen hadde stukket av et øieblikk. Å gå til luvart fra rortørn var en bommert jeg gjorde en av de første dager efter avreisen. Den overhaling som fulgte, bevirket at jeg sjelden gjorde det siden. Men idag? Fristelsen var for stor. Jeg måtte op til

luvart ved akterkant av store røilbardun og få et glimt av situasjonen. Vinden var frisket til stiv kuling. „Polykarp” krenget over til bakkbord med dolbordlist jevnt under vann og skumhvirvlene farende i alle lignelser akterover; til luvart stod fossen som hvite vinger langt ut fra baugen, brytende sig i alle regnbuens farver mot vindskavlene; seilene bugnet — bue over bue — vinden bruste i riggen som et orgelakkompagnement til det hele —



Slik stod jeg betatt til jeg hørte sjøstøvleklampring like i nærheten. Det var styrmannen. Han smilte litt, da jeg likesom grepet på fersk gjerning spratt ned på dekket i fullt sprang forover. —

Fra kl. 8 fmd. hadde vi frivakt, men ingen tørnet inn — foreløbig. Der nede i læ hadde fullriggeren satt

røilene. Tilrors stod Thomas, og „Polykarp” subbet av-gårde, så den dirret som en steamer gjennom sjøskavlene.

*

Da vi tørnet ut ved middagstider, var det ikke lett å holde balansen. Sjøen var øket, så læ finkenetter av og til tok sig en dukkert, mens hele fordekket var renspyllet av sjøsprøit over luv svinerygg. Vi så ned i læ. Der var ingen seiler. Med akter til luvart. 4—5 kabellengder av, pranget en flott sortmalt fullrigger med alle seil satt. Fra mesangaffelen vaiet det britiske flagg, og på flaggaffelen litt høiere oppe et 4 flaggsignal. Fra mesantoppen på „Polykarp” pisket 5 flagg i vinden, — det norske øverst og nedenunder J B R L.

Og så fulgte signalene slag i slag. S I, S H. Hvor kommer De fra? Hvor skal De hen? o. s. v. Det var et engelsk jernskib med stykkgoods fra Glasgow til Melbourne. Navnet blev oss først bekjent da vi kom frem til Hobart og skipperen fikk fatt i et britisk signalregister. Vi fikk da også vite at the captain of the „Theofane” of Glasgow med megen interesse hadde forhørt sig om „the fine, fast sailing Norwegian barque”.

„Theofane“ tok oss tilslutt. Men vi fulgtes hele eftermiddagen til den ved 7-tiden forsvant i en regnbyge til luvart. Loggen hadde da vist en fart av 11,2—11,4 knop. En pen fart bidevind for en 500 tonns trebark.

At en 1500 tonner, ca. 100 fot lengere og ren i bunnen kunde prestere noen tiendedeler mere, var jo ikke så rart. Men dagen efter at „Theofane“*) klappet til kaien i Melbourne, ankret „Polykarp” ut for Mac Gregors kai i Hobart town.

Ellers var det sjelden at „Polly“ måtte gi sig. I de fleste samseilinger la den flåter av andre skibe akterut, særlig når skipperen tok sig en tur rundt til skjøter og fall — og når Thomas tok roret.

*) Fullriggeren „Theofane“ er nevnt i Basel Lubbocks bok „The Colonial Clippers“ Glasgow 1921, side 208, og omtales som den mest hurtig-seilende av den bekjente Heaps skibe, hvoriblandt clipperne „Antiope“ og „Marpesia“. Dens reiser mellem Den britiske Canal og Melbourne varierte mellem 66 og 80 dager. „Polykarp“ hadde på omhandlede tur 87 dager fra Point Lizard til Hobart, Tasmania.

Førlengst har den smarte, lille bark endt sine dager på Nordsjøens bunn. Men dens minne lever — iallfall hos mig. Og når jeg vil ha mig en hyggelig stund, behøver jeg slett ikke å gå over på Lundsiden eller utover Vesterveien; hverken på kino eller på konsert.

Jeg tar mig bare en røk og setter mig hen i det lune hjørne og lar „Polykarp“ seile op for mitt indre blikk.

Det kan være som nymalt „catching general cargo“ i London Dock eller under seil en måneskinnsnatt i Sydhavet. Det kan være slørende avgårde i Nordostpassaten med læseilene satt eller lensende avsted for „the roaring forties“ mellom Cap Gode Haap og Australien eller „the brave Westerly-winds“ mellom Ny Zealand og Cap Horn. —

Men skal det være riktig festlig, lar jeg den gjøre en flott staggvending i sommerbris under Skagerak-kysten eller dure avgårde for fulle seil i passatkuling med solskinn og blånende himmel — bidevind og godt fullt. —

Giert Sailor.

Utdrag

av

kjøbmann og verftseier Mathias Gundersens
utrykte erindringer, nedskrevet 1884.

Ved *Halsdan Gundersen*.

(Fortsettelse.)

1842.

Nu begynder den saakaldte Backers Tid, som aabnedes med min mærkværdige Reise, hvorom nedenfor. Captein Lars Backer var født i Holmestrand, hvor en Søster var gift med Skibsreder og Trælasthandler Hans Backer. En anden Søster levede som Modehandlerinde i Christiania, i hvilken By han selv havde været siden han blev voxen, ført Skibe og været Medreder deri. Nu var dette Tilfælde med et gammelt Skib, som hed „Grimstad“, thi det var bygget paa dette „Sted“ i 1806 og havde i mange Aar været hjemmehørende i Moss og tilhørte nu Backer, Jacob Dybvad, Hans Henrichsen og Skipper Niels Larsen i Christiania hver for $\frac{1}{4}$ Part, Alle velstaaende og bekjendte store Forretningsfirmaer. Skibet behøvede nu en Hovedfortømring, og da det var bekjendt at der paa denne Tid laa et Holmestrandsskib hos mig og undergik en lignende Reparation, saa reiste Backer, strax han var kommen hjem af Høstreisen fra Newcastle, bortover for at undersøge hvor han beleiligst kunde faa udført Fortømringen. Han indtraf hos mig i Slutningen af October og gjorde sig nøie bekjendt med alle Omstændigheder, Priserne paa Materialer, Daglønner m. m., og fandt Alt saa tilfredsstillende, at han ved Afreisen ytrede at han antog at Skibet skulde komme til mig, da han for sit Vedkommende vilde indstille derpaa, men da Risør stod for et Par af hans Medredere som det billigste Reparationssted, saa maatte han paa Hjemveien ind der og anstille Undersøgelser derom; og snarest mulig efter Hjemkomsten skulde jeg faa Underretning om Afgjørelsen. Jeg maatte slaa mig til Ro hermed, men det var med

med megen Frygt jeg saa Concurancen fra Risør, dette Skibsbygningssted, hvor der var Materialer nok og bekendt for megen Arbeidsløshed, og saadant Reparationsarbejde var der overalt megen Rift om, da det som god Entreprise stod i Klasse omtrent som Havarister. Og det viste sig ogsaa at min Bekymring var begrundet, da jeg en otte Dages Tid efter modtog Backers Brev med Beklagelse over at der var liden Udsigt til at han skulde komme til mig, da især den ene af Medrederne bestemt holdt paa Risør paa Grund af Bekjendtskaber, men der var dog enda intet sikkert afgjort derom. „Jeg faar afsted til Christiania“, sagde jeg til min Broder og min Hustru, „om jeg muligens kunde have Lykken med mig og ialfald samtidig udføre den paatenkte Rundreise til de øsflandske byer for at anbefale mig“. Saa i største Hast afsted hele Landeveien paa det skranglede haarde Høstføre og kom tredie Dag til Christiania, hvor det mod Forventning gik meget let at opnaa min Hensigt at faa Skibet til mig, hvilket utvilsomt uden min Nærværelse var blevet til Risør. De tre Herrer af Rederne kjendte jeg ikke personlig, men Udtalelsen lød paa at jeg havde gjort et fordelagtigt Indtryk paa dem, hvilket i Forening med det Kjendskab som Backer havde faaet til mig antagelig var medvirkende. Det lille Kjendskab som jeg havde til to af Dybvads Sønner fra Examenstiden, som før er meldt, kan ikke antages at have stor Indflydelse, skjøndt de begge var paa Contoret hos Faderen, og han var den egentlige Bestyrer i Rederiet, som havde Correspondancen og Udbetalingerne, og af hvem jeg modtog saa mange Tusinde Speciedaler i de følgende Aar for de Reparationer, som flere af Rederiets Skibe fik udført hos mig lige til min sidste Virksomhedstid, hvilket beviste at det ikke havde været uheldigt eller at der havde været Utilfredshed med det første Valg af mig. Som venteligt var, maatte en Mand med Backers Charakter have humane og jevne Folk til Medredere, og disse Egenskaber fandtes ogsaa hos de ovennævnte tilligemed Gjæstfrihed, hvorfor jeg baade første Gang og paa de senere Besøg nød saadan hos dem alle tre.

Skibet laa som før meldt i Christiania og lossede endel Kul og andre Varer, og naar dette var færdigt, skulde det gaa til Holmestrand for at udføre det samme per og især for at indtage endel store Egetræer og noget

andet til Reparationen som Backer havde liggende der. Der vilde altsaa medgaa en 8 Dages Tid, inden der kunde ventes Afseiling fra Holmestrand, og dette vilde være passende Tid for mig til at indtræffe der og gjøre Seiladsen med hjem, efterat jeg var færdig med min Rundreise. I Christiania havde jeg, ligesom under vort forrige Firma, Huset Tho. Joh. Heftye til Commissionær (senere tillige T. C. Kloed & Co.), saa jeg antagelig havde lidt at gjøre i Forretninger der paa Contoret; noget andet tror jeg neppe der var paa den Aarstid, men jeg husker bestemt at jeg maatte forlænge mit Ophold hos Clemens Ebbell, hvor mit Besøg vat saa kjærkomment. Saa afsted i Karjol til Fredrikstad og talte med de forskjellige Skibsredere der; derfra til Fredrikshald, hvor jeg tilbragte en Aften hos den endnu (1884) levende Captn. Hans Tambs, som jeg kjendte fra Grimstad, da han kjøbte et Skib i Morvigen af Lars Larssen, og hos ham nyder jeg fremdeles Gjæstfrihed, naar jeg er i Fredrikshald. Hjemreisen lagdes over Sannesund, hvor der ogsaa taltes med et Par Skibsredere; men fornemmelig var det Pelly & Co. paa Borregaard som Reisen did gjaldt, da de havde nogle gamle Skibe. Sarpsborg existerede ikke dengang som By, men kun som store Jorder med nogle faa Huse paa. I Moss gav Forretninger ikke Anledning til nogen Stands, men derimod Besøg hos min Kones Oncel Niels Pless. Fra Moss reiste jeg med Seilbaad til Tønsberg, hvor jeg talte med mange Skibsredere og besøgte om Aftenen Anlises Oncel Seeberg. Derfra indfandt jeg mig i Holmestrand, haabende at Skibet var seilfærdigt derfra, men det blev ikke saa før 3 Dage efter, i hvilke Tiden vilde faldt mig altfor lang, havde jeg ikke havt saa mange Familier at nyde Gjæstfrihed hos, nemlig Christen Backer, Niels Ihlen, Niels Backer (som før meldt gift med Sophie Petersen) samt Hans Backer, Capt. Lars Backers Svoger, i hvis Hus han boede og hvor jeg mest var. I den Tid blev et nyt Klublocale indviet med et Lag, i hvilket jeg var med som Ihlen's Gjæst. Hidtil var der intet mærkværdigt ved Reisen, og naar jeg har detaljert den saameget, saa er det fordi den havde Interesse for mig derved, at det var første Gang jeg var i Tønsberg og i Smaalensbyene og ikke havde været i Christiania siden Examens-tiden 1837.

Nu var det ledet langt ud i November Maaned, saa

Dagene var korte, men det holdt sig dog med pent Veir og Østenvind, saa det tegnede sig til en pen Hjemseiling, og kunde ikke denne rækkes paa en Dag, saa skulde der selvfølgelig søges Havn for Natten; derfor havdes der heller ingen Betænelighed ved at gaa med kun omtrent halvt Mandskab, og til dette hørte af det forrige kun Tømmermanden og Kahytsgutten, alle de andre var afmønstret i Christiania og kun erstattet med 1 god Mand, nemlig en Styrmand fra Gaarden Rise i Øiestad — senere Kjøbmand i Arendal — som, efter at have faret fra Christiania, nu vilde reise hjem, og saadant var Tilfælde med et Par kleine Karle til. Blandt de mange Ting som Capt. Backer bragte ombord i Skibet, var en Hest, en almindelig liden Arbeidshest, lysblak af Farve og temmelig tilaars. Denne havde han ofte haft med paa Reiser til Scotland til at kjøre ud de store Spirer med fra Skibet, saa den var vant til Seilads og tildels ogsaa med Matroskost, ja en Gang endog i flere Dage, som Reisen blev saa lang at der var Proviantmangel, at nøie sig med Sopelimer, hvoraf der heldigvis var en stor Forsyning. Jeg tror at erindre at den opfindsomme Backer eksperimenterede lidt med Hesten til Hjælp paa Verftet hos mig, forresten havde ingen af os videre Brug for Gamlingen, saa den efter et Aars Forløb blev stedt til Hvile paa Morholt ved et velrettet Skud.

Vi seilte fra Holmestrand om Eftermiddagen med passende god Vind for at kunne benytte den maanelyse Nat ud Resten af Christianiafjorden, og skjøndt jeg naturligvis var forberedt paa at blive søsyg, saa kunde ikke dette nedslaa min glade Stemning — jeg skulde jo komme hjem med en god Entreprise, og Veiret saa saa lovende ud, derfor var jeg længe udover Natten paa Dækket i den rolige Seilads, men var betimelig krøbet tilkøis, før Søgangen kunde ventes. Paa Dagsiden passeredes Færder fremdeles med pent Veir, men ved Dagens Frembrud viste sig truende mørke Skyer fra Sydøst med tiltagende Vind fra den Kant, og det varede ikke længe, inden der var et ugjennemtrængeligt Snefok. „Her maa søges Havn snarest muligt“, og det første Sted dertil var ved at komme ind paa Langesundsfjorden, idet det haabedes at skulle blive saa lyst i Luften, at dette kunde lade sig gjøre, men det var umuligt at vove, da Skibet var indhyllt i Snefoket som i en tæt Taage og løb en

stor Fart i den efterhaanden tiltagende Storm og svære Søgang, saa det høie ballastede Skib slingrede forfærdeligt. Med Haab om bedre Anledning til en anden Havn maatte det nu staa til med at „sløre“ nedover. Om det var saa lyst i Luften at vi fik se Jomfruland, saa var dette til liden Nytte, da ingen Havn var der at faa, men saa sattes Haabet til Risør og søgtes Land saa nær muligt, dog uden Nytte, ligesaa nede i Lyngørdistriktet. Nu sattes Haabet til Indløbet mellem Torungerne, men da dette skulde søges, var intet at se, og Skibet var strax forbi der. Der havde heldigvis været en Lysning i Luften, saa Capteinen havde faaet Kjending af Tromøen, hvorefter hans Gisninger om de følgende Steder blev nogenlunde rigtige.

Nu nærmede vi os Maalet, Dagen hældede og Uveiret var uformindsket, hvorfor Indseiling paa østre eller vestre Side af Hesnæs skulde forceres om muligt, men fra Østsiden var det ugjærligt, og paa Vestsiden havde vi det farlige Skjær Brægen, som vi muligens kunde løbe paa, hvorfor Bestemmelsen at seile ind paa Lykke og Fromme blev opgivet, derfor videre med Haab om et af Indseilingsstederne ved Haaø, men ogsaa der drev vi strax forbi uden at se Noget. Nu tilkjendegav Capteinen at nu maatte vi bære paa Land ved eller paa Homborgøen for at forsøge at redde Livet; med Skibet var dette ikke tænkeligt. Skulde vi kunne vente at frelse os, saa maatte det ske inden det blev mørkt, til Natten vilde vi neppe kunne klare Landet, da Vinden trak sig mere sydlig, og selv om vi slap for at drive paa Land, saa vilde vi længe inden Morgenen være Land af Sigte og ude i Nordsøen, hvorved Redning blev utænkelig. Det var en forfærdelig Dag for mig, jeg laa i den store Kahytten, som efter den Tids Brug var under Dækket, elendig søsyg og skrækslagen af den frygtelige Situation vi var i, og som forhøiedes ved den uhyggelige Bragen og Knirken i det gamle tomme Skrog og af Omkastingen af alt løst i Kahytten, saa jeg neppe kunde holde mig i Køien. Capteinen og det utilstrækkelige Mandskab havde mer end nok paa Dækket at gjøre, saa den eneste som saa ned til mig var den qvikke Kahytsgutten (om ham senere) der fandt paa Meget til Trøst og Lindring. Men da Tiden led saa langt udover, og Faren blev overhængende, kunde jeg ikke udholde at være nede, men krøb op paa

Dækket, og, saa voldsomt søsyg som jeg hidtil end var, saa blev det fra nu af aldeles forbi formedels den gruelige Rædsel. Der var ikke Tid til Samtale, og der kunde neppe høres Mandemaal, slig blæste og peb det, men jeg husker dog at Capteinen spurgte om mit Kjendskab til Indseilingerne til Hesnæs. Han havde ikke tidligere været inde i Havnerne her omkring, men kjendte dem selvfølgelig af Søkarterne, og saaledes vidste han jo ogsaa om Indseilingerne til Homborgsund. Jeg glemmer aldrig de skrækkelige Følelser jeg havde ved Indseilingen, da Capteinen udraabte nogle Forholdsregler for Livbjergningen, hvis Skibet skulde støde, og vi netop da saa Landet strax forud. Til Hjælp for Mandskabets Utilstrækkelighed havde jeg en Post som Meddeler af Ordre fra Capteinen, som stod forud og observerede, til de to Mænd som stod ved Roret. At jeg skalv som et Ospeløv og bad Gud om Naade og Hjælp, det kan nok forstaaes. Men der blev til vor Glæde ingen Hindring for Skibet, thi ved Siden af det Fjeld vi havde i Bougen, var der et aabent Sund som havde fuldkommen Bredde og Dybde for Skibet, og dette for igjennem der med en brændende Fart foraarsaget af Stormen og den svære Paalands Sø, og ligesaa over den efterfølgende korte Distance ind paa Homborgsunds Havn, hvor det tørnede ombord i et Skib som laa fortøiet ved Bryggen i Danneviggen, dog uden at nogen af Skibene foraarsagedes Skade. Det var saa fygende og snetykt at vi næsten ikke havde seet andet end Skibet vi var ombord i, og lige saa tykt var det paa Land, thi 3 Lodser kom sættende ned fra et lidet Fjeld, hvor de havde staaet paa Udkik, uden at have seet noget til vort Skib, før det stødte sammen med det førnævnte. Lodserne blev i aller høieste Grad forundrede over vort mærkværdige Held, og deres Forbauselse steg til det Høieste, da de fik se mig, som de kjendte saa godt, ombord i Skibet, og fik høre om den mislige Forfatning som Skibet var i. Det Sund som vi havde været saa heldige at træffe lige paa og komme igjennem var det almindelige smale Indseilingssund „Dybingen“ mellem den Holme hvorpaa nu det nye Fyr staar og Homborgøen.

Netop som vi havde kastet Anker, var den korte Dag forbi, i hvilken vi dog med den stærke Vind havde seilet saa langt. Med hvilke Følelser jeg besteg den kjære Landjorden efter saadan Fare, det kan nok tænkes.

Skjøndt Stormen og Snefaldet vedblev, saa vilde jeg ikke blive ombord om Natten, men se at komme hjem, hvorfor der blev sendt Bud til Jordtvedt efter Skyds. Der kom en Kjending som Skydsmand, med hvilken jeg havde god Underholdning i de mange Timer som medgik, inden jeg langt ud paa Natten kom hjem til min dyrebare Anlise, som i denne Dag havde været saa meget i mine Tanker og Bønner, og som jeg saa let kunde have blevet adskilt fra. Saavidt jeg erindrer, havde jeg ikke givet hende Underretning om at jeg agtede at komme hjem med Seilskib, og i alfald havde hverken hun, hendes Fader eller min Broder havt den ringeste Frygt for at vi var ude og seilte den Dag; derfor blev min Fortælling om Natten om at jeg var kommet overland hele Veien østenfra ikke betvilet, saa hun først fik Skrækken Dagen efter. Og Enhver, som hørte om Reisen, og især Sømændene som havde Skjøn derpaa, fandt den i høieste Grad mærkværdig. Gamle Christen Helmer sagde da - og ofte siden - derom: „Jeg har faret 50 Aar paa Sjøen, men aldrig har jeg været i saa farlig en Situation paa nogen Reise som den Mathias Gundersen har været i.”

Ud paa Formiddagen den følgende Dag, da Lodserne fra Haaøen kom ind til Byen, fortalte de om det fæle Veir, og at et Skib antagelig var forlist, thi en Stund før Mørkningen havde de fra Udkikken set ganske flygtigt et Skib strax udenfor, uden at de kunde foretage noget til dets Assistance. Jo — blev der svaret — det kom dog i Behold ind til Homborgsund, og dere kan faa nærmere Oplysning derom hos M. Gundersen.

Hvor frygtelig vilde vel ikke vor Stilling have været, selv om vi havde kunnet klare Landet vesterefter, hvis vi havde drevet ud i Nordsøen med dette dårlige Skib, med halvt Mandskab og Proviant for nogle faa Dage. Men hvordan kunde Du — blev der spurgt mig — som er saa daarlig paa Søen være saa ubesindig at begive Dig ud paa Seiladsen paa denne farlige Aarstid? Svaret var, at der ingen Antydning var til Forandring i det gode Veir og den favorable Vind, og at jeg ikke, hvis jeg ei selv blev med, følte mig sikker paa at faa Skibet til Grimstad, hvis Vindforholdene bragte det ind til et andet Sted og blev opholdt der, samt at jeg sparede de Penge, som det kostede at reise Landveien og undgik den dermed forbundne Besværlighed at kjøre paa et haardt Vogn-

føre, som jeg havde havt nok af paa Indreisen og paa Omreisen i Smaalenene.

Skibet maatte blive liggende i 2—3 Dage i Homborgsund, indtil Vind og Veir blev passende for Tilbagesejlingen, og det blev da lagt til den nøgne Strand i Hasseldalen, hvor det blev i henved to Aar og undergik fuldständig Forvandling, først til et elendigt Skelet og derefter til et elegant Skib.

Omendskjøndt at den førnævnte Kahytstgut opholdt sig længe i Grimstad da Skibet var færdig og blev tilrigget, idet han da atter gik ud med det som Jungmand, saa havde jeg i Aarenes Løb forglemt ham, indtil jeg i April iaar (1884) fik med Forundring høre, at det er den anseede og dygtige Mand Havnefoged Johnsen i Christiania. I denne Tid opholdt nemlig Skibsfører Christian Lorentzen, Grimstad, sig her i Christiania, og Havnefogden havde da fortalt ham om sit Ophold i Grimstad og om den mærkværdige Reise og havde faaet vide at jeg opholdt mig her. Inden han fik søgt mig op, indfant jeg mig paa hans Kontor og fik en høist interessant Gjennemgaaelse af de kjære Erindringer med Oplysning om Backers Dygtighed, ædle Charakter og hans Rarheder, dog kun foreløbig ved enkelte Træk, da Havnefogden bad mig endelig besøge sig i Hjemmet, hvilket jeg ogsaa gjorde. Han gjorde mig opmærksom paa at Backer havde employeret Tømmermanden under Opholdet i Holmestrand med at afrive Skibet i Rummet saasom Knæer m. m., saa det derved var yderligere forringet, samt at Johnsen tidlig paa Hjemseilingsdagen havde faaet Ordre til at faa mig paa Dækket, da man intet Øieblik var sikker for at støde paa Land eller et Skjær. Den Stald, som var opført nede i Tyskendæk til Hesten, var ikke beregnet paa saadant Veir som det vi fik, derfor var den allerede strax blevet udbedret, saa Hesten ikke skulde slaa sig fordærvet. Selvfølgelig spurgte Havnefogden efter min Kone og hendes Søstre, som han kjendte saa godt tilligemed deres Forældre, da han saa ofte havde noget at bestille i Capteinens Logi, og mindet om at han gjorde Opvartertjeneste ved det morsomme Bal, som Backer holdt ombord i Skibet, da det var færdig.

Her faar jeg anføre noget nærmere om Captein Backer, som under hele den lange Tid i Grimstad boede i mit Nabohus hos mine Svigerforældre. Han var en

hen i Aarene værende Pebersvend, noget undselig for Damer, af en elskværdig, hjertegod og reneste Charakter. Hans Sans for høiere Videnskaber, megen Læsning og mange Erfaringer havde beriget ham med gode Frugter. Han var just ikke ligegyldig i Klædedragten, hvoraf han havde en Overflødighed, men da han var litt distrait og ikke gav sig fornøden Tid, saa var det ikke skjelden at Antrækningen sad daarlig eller bestod af pussige Forskjelligheder. Han var en praktisk Mand, havde godt Skjøn og var meget speculativ i Fremskridt paa de materielle Omraader, dertil paavirket af hans megen Omgang med Engelskmænd ved hans mangeaarige Fart paa dette Land, hvis Sprog han talte og skrev som en Indfødt. Skjøndt han var en snaksom Mand med godt Humør, saa var han ikke meget for at stifte Bekjendtskaber og gik nødig nogensteds i Selskaber uden til nær Familie, og da han nu havde fundet noget der lignede en saadan i den han boede hos og i Anlise og mig — som han ofte ytrede — saa havde han med Kjærlighed og Aabenhed sluttet sig til os som et Lem af Familien og omgikkes os som saadan, dog — som hans Charakter var — meget beskedent og tilbageholdende. I mine Bostonpartier var han det ene faste Medlem; de andre var Jacob Helmer, Usler og Claudius Sonberg. Ligesom Trakteringen kun var som Husets daglige Kost, saa var det bestemt, at Differentsen med Gevinst og Tab i Spillet, som aldrig kunde blive stor, da Satsen var sat meget lav — ikke nogensinde skulde afgjøres kontant, men indføres i Regning til et Hovegopgjør, som naturligvis aldrig fandt Sted; og til dette Regnskap skulde Enhver gjøre sig en liden Bog. To af disse Bøger var meget fornøielige og blev opbevaret af min Kone i flere Aar derefter. Den ene var Backers (hans Haandskrift var udmærket pen) og lød saaledes: Kontrabog mellem en Brakar og trende Tjon. Den anden var Jacob Helmers, som, istedenfor skrevne Navne paa Enhvers Conto, havde Vedkommendes Portræt tegnet ovenover, alle træffende godt udført, især var Usler og jeg meget kjendelige med vort store Hageskjæg, han med sin høie og jeg med min tykke Næse.

Backers Virksomhed i Grimstad indskrænkede sig ikke til det som angik Skibets Reparation alene, men omfattede tillige et ikke ubetydeligt Indkjøb af Træløst til Udførsel, og da Alt maate være af prima-Qualitet, saa

blev det efter Forædlingen til betydelige Værdier. Han havde haft den Specialitet i sin Virksomhed, at hans Trælastladninger væsentlig havde bestaaet af store og smaa Granspirer, som han indkjøbte fra Egnen om Christiania og førte til Scotland; men da saadanne Spirer ikke voxer paa Vestlandet, eftersom den ubetydelige Granskov, som der er, er saa bevoxet med Qvist og mangler baade Længde og Slankhed — en Følge af det fjeldrige Terrain — saa valgte han at forskafe sig Ladning af skaaren Last, som i Qvalitet kunde maale sig med den i London bekjendte første Slags Christiania Last — dertil beveget ved Synet af de herlige Furuskove, som han paa Omreiserne med sin Broder ved Indkjøb af Skibsmaterialer fandt i Froland sogn, i Særdeleshed i Gaarden Frolands Skov, der havde været fredet i flere Eieres Tid, saa der nu var en Mangfoldighed af store Mastetræer af pureste Malmfuru. Det var ikke stor Del af disse som behøvedes til Rundholter, saa det allermeste blev opskaaret til Dæksblanker i betydelige Længder, hvilken Bedrift foregik ved den bekjendte Bent Tobias Olsen fra Kjellingland ved Lillesand, som i hele sin Virksomhedstid skaffede meget af saadanne Planker til mit Værft og ligesaa til Otto Reinhardt i Christiansand ved oftere afgaaende Jagteladninger. Spirene blev flaadet til Roresanden, hvor Skuren foregik paa Haandsage efter en nøiagtig Udregning af fordelagtigste Deling i Dimensioner, som Olsen godt forstod.

Da Backer efterhaanden blev bekjendt med hvilket herligt Skovdistrikt der tilstøder Nidelves Vasdrag og hvor yderlig smaa Priserne paa Tømmeret var der, saa fik han stor Lyst til at drive Lastehandel her i Forening med mig, i Haab om at de høist elendige Forhold i Vasdraget for Lastens Fremdrift kunde afhjælpes betydeligt, thi som det da var beskaffent, tog det den lange Tid af 2 a 3 Aar, inden det Tømmer, som kom i Elven ovenfor den bekjendte Bøilestad-Ien, rak ned til Mæsel Bom og blev derfor meget forringet. En anden Hindring laa der i Mangel paa Sagbrug, hvilket han dog haabede kunde afhjælpes ved Opførelse af Dampsag paa Roresanden, idet det antoges at skulle lykkes at faa Bevilling paa Opførelse af en saadan uagtet de bestaaende Sagbrugsprivilegier for Vandsage, hvilke først blev ophævet 1860. Vi havde saaledes, mange Aar før nogen Dampsag blev opført

her i Landet, en Plan derfor, og til dens mulige Realisation søgte jeg i 1845 — da Backer var ude i Farten — Oplysninger hos og fik Opgaver af Capteinløitnant Stenstrup, som da bestyrede Akers nyopførte mekaniske Verksted.

Foruden at Backer efterhaanden indkjøbte Tømmer til en fin Plankeladning til sit eget Skib, saa blev ogsaa skonnerten „Arendal“, da den var færdig med Reparationen, lastet med simplere Sort for Newcastle, og de Laste-partier, som han efterhaanden havde indkjøbt opefter Nissedal og Fyrrisdal, blev afskibede ved mig, efterhaanden som de kom frem i de følgende Par Aar, efterat han var afseilet. Han opholdt sig gjerne flere Dage ad Gangen i Frolandsogn, hvor han befandt sig saa godt og blev saa yndet baade for sin Venlighed og for de mange contante Penge som han bevirkede blev tilflydt Districtet.

Skibstømmermanden, som kom hid med ham, var ugift, og da han var en brav Karl, saa beholdt Backer ham hos sig her, men han druknede den følgende Sommer i Frolandselven strax ovenfor Kirken, hvor han var med Backer og fladede store Spirer. Denne Ulykke gjorde et stærkt Indtryk paa ham, og det erindres godt hvor han var nedslaaet, da han kom hjem og fortalte derom. Selvfølgelig bekostet han Tømmermandens Begravelse med en sedvanemæssig Gjæstebuds-Ligfærd hos Thor Ustad, hvor Backer pleiede at bo. Da han engang paa en Reise i Froland, mod Bestemmelsen var bleven meget længe deroppe, saa blev vi bange for at noget Ondt var tilstødt ham, hvorfor jeg en Lørdag Eftermiddag tog afsted for at søge efter ham — paa sedvanlig Reisemaade tilvands fra Naudenæs med to Rorskarle, og da fandt jeg ham paa Espeland, hvor han skulde modtage en Del Last, som laa i Hjemskoven, og med hvis Mærkning baade han og jeg fik Arbeide til langt paa Kvelden, men saa havde vi godt Logi for Natten paa Stedet.

Der var saa elendig daarlige Priser paa Tømmer i Nidelvens Vasdrag, hvor Trelasthandelen kun dreves af nogle faa større Huse i Arendal, at Skoveierne i de øvre Trakter transporterede Lasten uhørt lange Distancer for at komme over til Skiens og Kragerø Vasdragene, fornemmelig til Skiens, hvor Priserne var høiest, derfor var

der endog anlagt en meget lang, kostbar Rende i Aasen ned til Hvideseid Kirke, som endnu kan sees Spor af. Intet Under derfor at Skoveierne blev fornøiet med de Indkjøb, som blev gjort til Grimstad, hvor de ofte før indfandt sig hos os med Tilbud, deriblandt den da meget bekjendte Lensmand Sveinung Veum i Fyrrisdal, der efter sin personlige Nærværelse hos mig vedblev med Correspondance i flere Aar om de daarlige Flødningsforholde og om Midler til deres Forbedring, og til min Utilfredshed underrettede han mig engang om, at et Brev fra mig, som han havde fundet det tjenligt til Øiemedet, var indsendt med andre Oplysninger til Amtmand Aall angaaende Vasdragets Daarlighed og Nødvendigheden af dets Forbedring, hvorom der i saa lang Tid var, og senere blev, skrevet og handlet saa meget uden Resultat, indtil det omsider lykkedes den geniale Bondemand Soot at udføre betydelige Forbedringer ved Udbygninger og Bortminering af de værste Forhindringer.

Backers gamle Skib var saa forraadnet i Skroget, at aldeles Intet kunde blive staaende igjen, men Alt blev Nyt af bedste Slags Materialer, og istedetfor Jern i Bolter og Spiger under Vandet, brugtes her udelukkende Kobber, da det i England skulde forsynes med Kobberhud for at kunne gaa i oversøisk Fart, og da i saadan Fart i den Tid jevnlighavdes Kahytpassagerer, saa blev der til dette Brug indredet to Kahytter, den ene under den anden og begge udstyret med stor Elegance med Mahognymøbler o. s. v., saa det blev betydelig kostbart. Skibet blev i det Hele udstyrt med alt det Bedste, som da kjendtes dertil, og blev derfor meget beundret, og istedetfor at det før hed „Grimstad”, saa fik det nu Navnet „Napoleon”.

Skibets Kostende beløb sig til 7400 Spd., og da det var færdigt og lastet, dog saa nær som Dækslasten, gjorde Captein Backer et Lag med Bal ombord, i hvilken Anledning Skibet blev halet fra Hasseldalen over til den vakre og friere Plads Rønnæs, og der blev mod Aften opsat en Luftballong som en reisende Kunstner var kommen til Byen med, hvorfor der havde indfundet sig mange Mennesker i det smukke Veir. Om Ballongen er at berette at den forsvandt sagte over Ullenæs fjeldene og faldt ned i en Kornager paa Eskedal til stor Forskrækkelse for Tengel Eskedal, som saa dette „Udyr” lig-

ge og bevege sig af Vinden i Ageren, men han fattede dog mod til at gaa paa Udyret med en stor Kornstør, som han sendte i det, hvorved Ballongen blev svært sønderrevet.

Det var med Vemod fra begge Sider at Adskillelsen med Backer fandt Sted, han var aktet og afholdt af Alle, og han havde funnet sig saa vel i Grimstad, at han havde faaet Stedet og Omegnen kjær, de smaa Forholde likte han saa godt, og hans Bestemmelse var at komme tilbage og drive Virksomhed i Forening med mig, naar han havde faret nogle Aar og optjent Afskrivninger paa de store anvendte Beløb. I Førstningen af August Maaned 1844 afseilede han fra Grimstad til London. Hvad der senere er at berette om ham vil ske i det som falder til Behandling under 1848, det Aar han kom tilbage til Norge.

„Grimstad Bys Historie”

bør enhver Grimstadmann og Grimstadvenn eie. Boken, som utkom i 1927, er et verk på 786 sider i stort kvartformat, trykt på fint papir, og med 396 illustrasjoner. Blandt bildene finnes 251 portretter, et stort detaljkart fra 1781 og et litografi av byen.

Boken kan bestilles hos bokhandlerne eller ved direkte henvendelse til Grimstad Bymuseum.

Pris innb. med rygg og hjørner av skinn kr. 20,00, heftet kr. 15,00 — fritt tilsendt.

Selskapets livsvarige medlemmer.

Nye livsvarige medlemmer, som innsender kontingent med minst kr. 50.00 (én gang for alle), får sig fritt tilsendt alle Selskapets hittil utkomne skrifter, og nye etterhvert som de utkommer.

Tegn Dem som medlem!

MØLLERS HOTELL

GRIMSTAD

Byens eldste 1ste klasses hotell.
Lyse værelser. Godt kjøkken. Øl- og vinrett.
Innehaver: *Fru B. Christoffersen.*
Telefon 59.

Central Hotell

1. klasses kjøkken. Øl- og vinrett.
Have og veranda mot sjøen.
Stor parkeringsplass og bilgarasje.
Innehaver: *Anna Berg.*

TORVKAFEEN

GRIMSTAD.

Innehaver: *H. Hansen.*

Pene værelser, utmerket kjøkken.

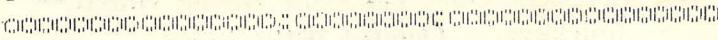
Billig og godt.

Lillesand-Grimstad-Postens Boktrykkeri

Dyvik & Søner, tlf. 97, **Grimstad**

Utfører alle almindelig
forefallende trykksaker.
Ved behov innhent pris-
tilbud hos oss. — —

WOLLERS HOTEL
KRISTEN MØRLAND



TELEFON 32

MANUFAKTUR
OG DAMEKONFEKSJON

VEIERÅST
G. GUNDERSEN ^{A/}/_S

MANUFAKTUR
OG UTSTYRSFORRETNING
DAME- OG HERREKONFEKSJON

Grimstads Sparebank

Oprettet 1841

Forvaltningskapital kr. 7.500.000.—

Alle almindelige bankforretninger.

Laura Rejersens Eftf.

Mathias P. Molland

anbefaler Malervarer i prima Kvaliteter. Lager av Bygningsartikler
Utsalg fra Ulefoss Jernværk av Komfyrer, Ovne og annet Støpegods.
Lager av Stål, Stangjern og Jernplater.

Gjødningsstoffer. Frøforretning. Cykler og Cyklringer. Re-
presentasjon av Goodrichs anerkjente Automobilgummi.

Alltid godt Utvalg til rimelige Priser hos

Laura Rejersens Eftf.

Telefon 112.

Mathias P. Molland.

Grefstads Jernvarehandel A-s

JERNVARER — VERKTØI — KJØKKENUTSTYR

MALERVARER — VANN-, VASK- og KLOAKRØR

Eneforhandler for Grimstad og omegn for støpegods
fra

Kværner, Hamar og Aadals støperier.



TELEFONER:

Ekspedisjonen 79

Bankchefen 123

GRIMSTAD PRIVATBANK A/S

Oprettet 1926

Ekspedisjonstid: 10-2.

GULLIKSENS EFTF.

Telefon nr. 68. — Grimstad.

Bok- og Papirhandel.

Nikkelvarer, krystall, glass, porselen, keramik, fotografi- og amatøralbum, damevesker, lommebøker, skrivemapper, musikk- og dokumentmapper. Leketoi, kortevare, speil, rammer. Billeder innrammes. Tapeter i stort utvalg.

KR. GUNDERSEN

Bok-, Papir- og Kortevareforretning.

Fotografiske artikler. Musikalier m. m.

Telefon nr. 77.

Telefon nr. 77.

TH. TERJESEN

Isenkram - Kortevarer - Ammunisjon - Malerverer
En gros. Oljer - Fiskeredskaper. En detail.

Telefon 55 og 204. Telegr.adr.: Terjesens.

GRIMSTAD

Grimstad Adressetidende.

**Byens og distriktets
mest utbredte blad.**

Abonner!

Averter!

ALB. BENTZEN

Kolonial- og Delikatesseforretning.

— Telefon nr. 124. —

Grimstad.

Grimstad Bymuseum

kjøper gjerne gjenstande av antikvarisk art og ting som har været i gamle Grimstadfamiliers eie. Av særlig interesse er sådant som har tilknytning til distriktets skibsbygnings- og sjofartsnæring. Gammelt bohøve, jordbruksredskaper o. lign. fra vaart landdistrikt setter museet ogsaa megen pris paa.

GRIMSTAD BAD

Badesesong juni—september.

Alle slags medicinske badeformer.

Forfriskende sjøbad både sommer og vinter.

Lave priser.

M. MØLLER

Kolonial- og Delikatesseforretning

Telefon 255.

TENGEL BANG

anbefaler sin

Kolonial, Frukt og Delikatesseforretning.

Specialitet: **Finere Kolonial.**

— Telefon 52. —

GRØMSTADPOSTEN

BLADET I VEKST

Grimstad Konservesfabrik

Nic. Thomassen.

Hermetiske og saltede Grønnsaker.
Hermetisk frukt. Marmelader.
Syltetøier. Pickles. Safter. Eddikk.
Likørestrakter. Fruktekstrakter.
Fruktvine. G. K. Special. Banket Skum.
Vermouth. Rabarbervin.



Guldmedalje: Oslo 1914
Trondheim 1930

Byselskapets medlemsskrifter.

Medlemsskriftene er til salgs hos byens bokhandlere. De kan også fåes ved henvendelse til redaktøren, lektor H. Terland.

Prisen er nu nedsatt til kr. 0.50.

Grimstad Meieribolag

— Oprettet 1883 —



Anbefaler melk og fløte.
Smør og flere sorter ost.

Anderssons Skredderforretning.

Etablert 1887.

Grimstad.

Sørlandets største utvalg av

- - stoffer og forsaker - -

i beste kvaliteter og fineste mønstre.

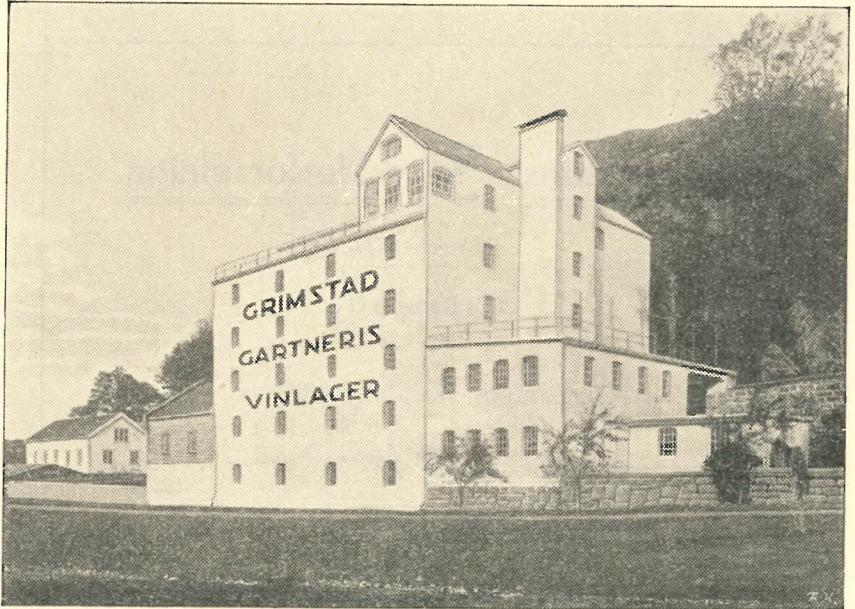
Iste klasses arbeide. — God pasning garanteres.

GRIMSTAD GARTNERIS FRUKT-VINE.

FUHRs rabarbervin	koster nu kr. 2,25	pr. $\frac{1}{1}$ fl.
FUHRs vermouthe	» » » 2,25	» $\frac{1}{1}$ »
FUHRs hete fruktvin	» » » 2,25	» 1 »
FUHRs ekstra - 19 0/0	» » » 2,50	» $\frac{1}{1}$ »

Ved salg av	12 $\frac{1}{1}$ fl.	innrømmes	10 0/0	rabatt
" " "	50 $\frac{1}{1}$ "	"	15 0/0	"
" " "	100 $\frac{1}{1}$ "	"	20 0/0	"

Partiene må uttas med én gang og leveres på ett sted, men kan bestå av både Rabarbervin, Vermouthe og Fruktvin. Fruktvin sendes ved kjøp av minst 12 $\frac{1}{1}$ fl. fraktfritt til nærmeste direkte dampskibsstoppested eller jernbanestasjon.



Her lagres over 1 million liter.



